

ОПАНУВАННЯ МОВИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Абрамчук О.В.

*Україна, Вінниця, Вінницький національний
технічний університет*

Студенти-іноземці, які навчаються у вищих навчальних закладах за кордоном, повинні оволодіти мовою для спілкування в різних сферах діяльності (навчально-професійній, суспільно-політичній, соціально-культурній, побутовій). Основною метою вивчення мови для цієї категорії студентів є використання її у процесі оволодіння своєю основною спеціальністю.

Зміст і форми навчання української мови як іноземної студентів-нефілологів – це особлива область методики, що формується останні п'ятдесят років. З 50-х років минулого століття висувалася вимога урахування спеціальності в навчанні студентів-іноземців мови. У 60-ті роки складався основний принцип організації мовного матеріалу для навчання – функціонально-семантичний. У 70-80-ті роки вдосконалення лінгвістичних основ навчання полягало в навчанні спілкування у професійній сфері діяльності [Програма по русскому языку для студентов-иностранцев, обучающихся на филологических факультетах (1985: 48)]. У наш час основним у навчанні мови іноземних студентів-нефілологів є функціонально-семантичний підхід до відбору й організації навчального матеріалу, що забезпечує оптимальну реалізацію поставленої мети – спілкування українською мовою у професійній сфері. Такий підхід дозволяє найбільш повно враховувати комунікативні потреби і психологічні особливості студентів.

Семасіологічний, структурно-семантичний підхід дає можливість систематизувати й поглибити знання з граматики, лексики, словотворення.

Принцип методичної доцільності дозволяє основну увагу приділяти засвоєнню, закріпленню та активізації найбільш уживаних граматичних конструкцій та форм загальнотехнічної та спеціальної, термінологічної, лексики. Обов'язковим є засвоєння норм наукового функціонально-мовного стилю – основи спілкування в навчально-професійній сфері діяльності.

У процесі навчання мови спеціальності студентів технічних ВНЗ методично важливим і складним є етап введення основної, найбільш значущої та інформативної частини – термінів. У методичному плані необхідно максимально активізувати та розширити наявні у студентів-іноземців знання з міжнародної термінології. У тому числі терміоелементів, що становлять основу міжнародного фонду. Науково-технічні терміни доцільно представляти у вигляді класів: іншомовні (інтернаціональні); гібридні; українські терміни. Для презентації термінологічної лексики продуктивними визнані словотвірний і морфемний аналізи слів-термінів.

Практика показує, що студентам необхідно знати, розуміти й використовувати термінологічну та професійну лексику в їхній майбутній теоретичній та практичній діяльності. Студент повинен, по-перше, знати лексичне значення термінів, по-друге, використовувати їх у своїй практичній діяльності. Цьому сприяє робота з різними словниками (тлумачним, термінологічним тощо).

На 1–2 курсах варто вивчати науково-популярні тексти, що сприяють підвищенню внутрішньої мотивації студентів у вивченні мови. Для формування мовних та комунікативних компетенцій у професійній сфері студентам-іноземцям 3–4 курсів пропонуються тексти з науково-популярних журналів і збірників наукових статей. Складання анотацій, рефератів, підготовка монологів – такі завдання формують готовність до мовленнєвої діяльності (мовну компетентність).

Оволодіння мовою спеціальності є частиною загальної системи навчання мови, що становить основу формування комунікативної компетенції майбутнього фахівця.

Список використаних джерел

1. Лариохина Н.М. Обучение грамматике научной речи. – М.: Рус. яз., 1989. – 160 с.